

0757 b

Audycja "Tu jedynka"
w ocenie społecznej po pół roku

Wkrótce po uruchomieniu audycji "Tu jedynka" Ośrodek przeprowadził w czerwcu 1977 roku badanie reprezentatywne dotyczące wyróżnienia przez słuchaczy radia tej audycji wśród innych audycji publicystycznych, wielkości audytorium i ogólnych ocen, a następnie w lipcu badanie pogłębione dotyczące stosunku do warstwy słownej i muzycznej "Tu jedynka", a także społecznego zaufania do publikowanych w tej audycji wiadomości.

Audycja, która w okresie dwóch pierwszych badań była jeszcze nowością na antenie, w ciągu pół roku stała się integralnym elementem programu, a ponadto w ostatnim okresie przeszła pewną ewolucję.

W pierwszym okresie mini-felietony, z jakich składa się audycja miały charakter dość uproszczonych syntez, lub ilustrujących szerszy problem. Język tych publikacji cechowała komunikatywność obliczona na najniżej wykształconych, zaś styl prezentacji zakładał raczej budzenie w słuchaczach określonych emocji niż intelektualnych refleksji.

W ostatnim okresie, jesienno-zimowym nastąpiła dość zasadnicza zmiana. Średni czas elementów publicystycznych wyraźnie się wydłużył, coraz częściej stosowana jest forma wywiadu z ekspertami /o znanych nazwiskach w świecie nauki/, lub krótkich prelekcji na uniwersyteckim poziomie; publikacje mają bardziej analityczny charakter /sięganie w głąb problemu/. Zarówno język jak i styl obecnej "Tu jedynki" wskazuje, że adresowana jest ona raczej do ludzi wyżej wykształconych, mniej podatnych na argumenty emocjonalne, skłonnych do samodzielnego wyciągania ostatecznych wniosków na podstawie uzyskanych przesłanek.

Podjmując ponowne badania nad audycją "Tu jedynka" po półrocznym jej funkcjonowaniu nie oczekiwaliśmy, że jej nowy kształt publicystyczny wywoła dostrzegalne zmiany w postawach jej odbiorców. Okres nowego stylu był jeszcze zbyt krótki, aby wprowadzić zmiany do ukształtowanego sposobu widzenia audycji na podstawie pierwszych miesięcy jej działalności.

Porównując wyniki reprezentatywnych badań przeprowadzonych w czerwcu z odpowiednimi wynikami z grudnia bieżącego roku należy stwierdzić, że liczebnie stałego, codziennego audytorium tej audycji zmieniło się bardzo niewiele.

Wśród ogółu ludności jako słuchacze codzienni deklarowało się w grudniu 5%, w czerwcu 2%.

Bardzo znacznie natomiast, blisko czterokrotnie, zwiększyła się liczba osób znających tę audycję, umiejących ją wyróżnić spośród innych - z 24% w czerwcu do 46% w grudniu.

Stosunkowo niewiele natomiast zmieniły się oceny przyznawane audycji "Tu jedynka". Przyjmując za 100% jedynie osoby, które znają tę audycję, uzyskano następujący rozkład procentowy odpowiedzi:

Audycja "Tu jedynka" jest:	czerwiec 1977		grudzień 1977	
- bardzo dobra	22		18	
dobra	54	76	54	72
średnia	15		18	
słaba	4		3	
zła	2	6	2	5
brak opinii	3		5	

Tak więc oceny pozytywne wystawia w dalszym ciągu ok. 3/4 tych osób, które zainteresowały się tą audycją i umieją trafnie określić jakim problemem jest poświęcona.

Porównując oceny wystawiane "jedynce" przez osoby o wykształceniu poniżej średniego oraz o średnim i wyższym stwierdzamy, że w obu tych kategoriach odsetek osób wystawiających oceny pozytywne

ne w grudniu jest nieco niższy niż w czerwcu /niżej wykształceni - z 82% na 76%, wyżej wykształceni - z 67% na 62%/.

Jednakże, jeśli zwrócimy uwagę na odsetek ocen najwyższych "audycja bardzo dobra" okaże się, że wśród niżej wykształconych odsetek ten spadł z 25% na 17%, u wyżej wykształconych nieznacznie wzrósł - z 18% na 20%.

Nie wykluczone, że te różnice ocen są już pewnym odbiciem różnego przyjęcia nowego stylu "Tu jedynki".

Proszeni o wyrażenie własnymi słowami opinii o zaletach i wadach audycji słuchacze /choćby okazjonalni/, na pierwszym miejscu wśród zalet wskazali problematykę audycji /informacje ważne, ciekawe, istotne/, niemal dokładnie taką samą liczbą głosów w grudniu /58%/ jak w czerwcu /57%/.

Odsetek wskazujących tę zaletę wzrósł wśród osób z wykształceniem średnim i wyższym /z 49% na 56%/, spadł natomiast nieznacznie wśród osób nie posiadających średniego wykształcenia /z 61% na 58%/.

Badanie grudniowe wykazało mniejszą rolę muzyki wśród spontanicznie wymienianych mocnych stron audycji; na muzykę jako na zaletę audycji wskazało w grudniu 42%, podczas gdy w czerwcu 57%.

Co się zaś tyczy spontanicznie wymienianych wad audycji warto zwrócić uwagę, że najliczniejszy w czerwcu odsetek utyskiwań na koncentrowanie się treści na informacjach politycznych /12% spadł w grudniu do 4%.

Wskazuje to, że słuchacze przyzwyczaili się do faktu, że jest to audycja polityczna i braku innych treści nie poczytują już za wadę.

Wzrósł natomiast odsetek wskazujących "jedynce" jako wadę tendencyjność treści fałszującą rzeczywistość, rolę komentarzy, przesadę w krytyce rzeczywistości kapitalistycznej. Zarzutów takich zgłoszono w czerwcu 9%, w grudniu 13%. Krytycyzmu w tym aspekcie silniej wzrósł wśród niżej wykształconych /z 2% do 9%/ niż wśród wykształconych wyżej /z 20% do 22%/.

Tę samą tendencję obserwujemy porównując wyniki dwóch bezpośrednich zadanych pytań w badaniu lipcowym /pogłębionym/ i badaniu grudniowym.

Sprowadzając badane populacje do kategorii porównywalnych otrzymaliśmy następujące proporcje odpowiedzi.

a/ Czy informacje w audycji "Tu jedynka" prawdziwe, czy nie prawdziwe ?

Dane w %

	niżej wykształceni		wyżej wykształceni	
	<u>lipiec</u>	<u>grudzień</u>	<u>lipiec</u>	<u>grudzień</u>
Prawdziwe	82	67	75	72
Pół na pół	5	6	8	5
Nie prawdziwe	9	7	10	6
Trudno powiedzieć	5	19	7	17

Wśród niżej wykształconych obserwujemy wyraźny spadek zaufania do informacji, której nie występuje wśród wyżej wykształconych. W obu porównywalnych grupach obserwujemy jednak bardzo poważny wzrost odpowiedzi "trudno powiedzieć" co może być sygnałem tzw. "uniku" - niechęci do ujawniania swojego zdania.

b/ Czy obraz krajów zachodnich prezentowany w audycji "Tu jedynka" jest prawdziwy, pełny, zgodny z rzeczywistością ?

Dane w %

	niżej wykształceni		wyżej wykształceni	
	<u>lipiec</u>	<u>grudzień</u>	<u>lipiec</u>	<u>grudzień</u>
Prawdziwy	58	39	50	38
Pół na pół	5	11	12	6
Nie prawdziwy	20	15	35	24
Trudno powiedzieć	17	34	3	29

I w tym przypadku spadek pozytywnych ocen koncepcji publicystycznej audycji jest silniejszy wśród niżej wykształconych niż wśród osób o wyższym wykształceniu; niemniej w obu grupach jest to

spadek dość znaczny. Ale jednocześnie w obu grupach notujemy spadek ocen negatywnych. Natomiast bardzo znaczny wzrost odpowiedzi "unikowych" pozwala się domyślać iż odpowiedź tę wybierało wielu z tych, którzy nie godząc się z przekazywanym im w audycji obrazem zachodu, nie chcieli zarazem w sposób otwarty deklorować, że widzą dysonans między tym co wiedzą sami a tym co serwuje im Polskie Radio.

SLUCHANIE I OCENY 72. "TU JEDYNKA" ZAKRES - I półrocze 1980 r.

SLUCHANIE NR. DZIENNICZKA	2/A	4/C	6/A	7/B	11/B	12/C	14/A	16/C	18/A	20/C	23/B	25/D	26/A	SREDNIA
PASMO: 16,00-16,30	9	9	11	10	9	7	10	7	10	6	10	7	6	9
16,30-17,00	8	7	10	9	8	7	8	6	9	5	8	8	5	7
17,00-17,30	6	6	9	7	6	5	8	4	8	5	9	5	4	6

OCENY:

NR. DZIENNICZKA	2/A	4/C	6/A	7/B	11/B	12/C	14/A	16/C	18/A	20/C	23/B	25/D	26/A	SREDNIA
PASMO 16,00-16,30	19	22	17	18	21	15	18	18	21	21	18	15	12	18
16,30-17,00	22	18	18	19	18	17	17	25	20	19	20	15	14	19
17,00-17,30	23	21	19	20	21	20	19	25	17	23	21	13	15	20